

ратъ сжщността на новото политическо настроение. Това проникна въ кръвта и на нашитѣ дуалисти. Като съзнаха скоро — защото имаха прѣдъ очитѣ си историята на западна Европа —, че държавнитѣ органи сж въ служба на економически силнитѣ, нашитѣ заможности измѣниха на общенационалнитѣ освободителни купнѣжи, и пригърнаха политическото побратимство съ Цариградъ, като единственъ изходъ и като едничка гаранция за бждащето на страната. Богатиятъ е силенъ въ много отношения: неговата сила, колкото и да е дива въ една ориенталска страна, завладѣва скоро умоветѣ на селското и градско население, което и безъ това е прѣдразположено да се залѣгва по обѣщания. Нашитѣ дуалисти съ силата на своето привилигирано положение, съ силата на своитѣ богатства и съ влиянието си върху масата, като носители на новото просвѣщение, завладѣха за врѣме старото движение и го туриха въ своя услуга почти до 67. година, когато дуализмътъ завърши своята роля. Проповѣдта на българскитѣ дуалисти — да се образува една независима България подъ скиптѣра на цариградскитѣ султани, намѣри от'екъ въ изморената душа на народа, който се бунтуваше неорганизиранъ, безъ срѣдства и чужда закрила. Селянията и безъ това не искаше много: тя търсеше гаранция да се движи отъ селото до града свободно, да размѣня безъ принуждение земледѣлческитѣ си произведения на търговското тържище, и да не ѝ взема държавата десеть на едно, а поне едно на десеть. Дребниятъ занаятчия и селянинътъ нѣматъ голѣми претенции въ политиката. Хлѣбъ насущний — ето съдържанието, ако щете — алфата и омегата на тѣхната социална философия. Она може да ги спечели или обуздае, когато се намиратъ въ процесъ на движение, който усиѣе да ги прѣспи съ сладки приказки. Нашитѣ дуалисти въ това сполучиха. Прѣди да се изживѣятъ несъвършенствата, първобитнитѣ форми на едно движение безъ